

'Brundibár' torna al Lliure amb 200 nens i direcció de David Albet

Autor: **3A Bruna**

Publicat per **Teresa Bruna Teatralnet** 04/01/2018

El Teatre Lliure de Montjuïc té el plaer d'acollir en una única funció (el 9 de gener) l'òpera **Brundibár**, una producció que es va estrenar al Grec 2017 i que torna pràcticament amb el mateix equip, excepte el director musical, que en aquesta ocasió és **Francesc Prat**. L' espectacle és tan especial que mereix començar per la seva història.

Brundibár és una òpera infantil que es va estrenar l'any 1941 als camps de concentració de Terezín, interpretada pels nens del camp. Uns nens que, gràcies a la música i a aquesta nova i gratificant ocupació, van poder oblidar en moments el lloc on eren i, a la vegada, protegir-se. Les representacions (55 entre el 1942 i el 1944) es van convertir en un esdeveniment que es va anar repetint com a cita obligatòria. Gràcies a que els intèrprets eren txecs i els que guardaven el camp no els entenien, no els van prohibir l'espectacle. Ben al contrari, va servir per posar encara més alta la nota al camp de Terezín, que els nazis utilitzaven com a propaganda de les *bones condicions* en què vivien els deportats. L'obra va aparèixer al film de propaganda nazi **Der Führer Schenkt Den Juden Eine Stadt** (1944). Amb tot, dels 17.000 nens que eren al camp, només en van sobreviure uns 500. L'autor de la música és **Hans Krása**, que no va poder assistir a l'estrena oficial perquè va ser deportat al camp de Terezín. Va ser allà on li va sorgir la idea de dirigir-la, prenent els nens i nenes del camp com a protagonistes. El llibret és d'Adolf Hoffmeister. Per tots aquests antecedents, l'argument i la particularitat dels nens, l'òpera està considerada un cant universal a la infància i a la llibertat.

Però encara hi ha una segona història. Fa 20 anys, David Albet, director del Grup Instrumental bcn216, va dirigir-ne una primera versió. **"La vaig descobrir perquè era una eina de propaganda. Vaig veure la filmació, vaig trobar l'enregistrament i vaig començar a pensar en recuperar-la. Vam retocar la partitura, David Cirici va fer la traducció i ho vam tirar endavant."** Com a l'original, calia que l'interpretessin nens i nenes: **"Ho vam fer dos anys seguits, el primer amb la participació de dos instituts i el segon, ja amb 10!"**, explica.

Entre els nens intèrprets, hi havia un grup que de seguida es van fer amics i van crear complicitats. L'espectacle els va despertar el cuc del teatre i van pensar en fer alguna nova cosa junts. Es van decantar per una versió més petita d'**Els Pirates**, de Dagoll Dagom. Uns anys més tard es van constituir com a companyia i avui són Els Pirates Teatre, actualment gestors d'El Maldà. El seu director artístic, Adrià Aubert, s'ha ocupat de la direcció escènica de **Brundibár** i ha assistit aquest matí a la presentació, amb David Albet, director artístic de l'espectacle i Lluís Pasqual, director del Lliure.

L'ARGUMENT

És una història senzilla. Dos germans, un nen i una nena, tenen la mare malalta i necessiten diners per aconseguir el tractament que l'haurà de curar. Primer la gent del poble no els vol ajudar, però finalment ho fan i els ajuden. Han explicat que **Brundibár**, en txec, vol dir *Borinot* i que significava el responsable del Camp, que al principi va negar l'ajut als nens i que era una clara al·lusió a Hitler.

"Quan la vam fer fa 20 anys vam rebre la visita d'una senyora que havia sigut una nena del camp. A partir d'aquell moment l'espectacle va agafar tot un altre sentit, en veure la transcendència del que estàvem fent. I el fet de fer-ho et col·loca en una emoció molt concreta. Lamentablement, cada vegada queden menys supervivents i **Brundibár està agafant un caire d'obra dedicada a la Memòria"**, diu Albet. Aubert recorda la senyora: **"Ens va explicar la importància que va tenir per a ells quan la cantaven, que va esdevenir un cant a la llibertat que queda patent al final de l'obra, on el cant final agafa una gran dimensió. Nosaltres quan la vàrem fer, no havíem pujat mai a cap escenari, no havíem tingut mai una orquestra al darrere ni havíem cantat davant del públic. Les emocions de l'obra i les nostres ens van conduir irremeiablement al teatre professional!"**

A la representació que veurem hi participen uns 150 alumnes d'instituts, que representen el Cor de les Finestres, uns nens que miren el que passa des de casa seva; un cantant, Llorenç González i 10 noies solistes. En total, uns 200 intèrprets. Abans de les representacions, un equip prepara els professors dels instituts perquè al seu torn puguin preparar els alumnes. **"A més, amb el professorat van fer un treball de context, perquè conèixer la història és bàsic. És el primer que vam treballar."** Són bàsicament els mateixos que ho van interpretar al Grec, encara que pot haver-hi algun canvi. Per a Aubert **"ha estat una gran experiència treballar amb nens, no ho havíem fet mai. Però haver interpretat *Brundibár* i conèixer l'obra ens permet comunicar millor. És impactant la reacció de les noies solistes, que estan aprenent! Ja hem parlat de repetir l'experiència amb altres coses. Per a nosaltres, veure com van descobrint els fets i les escenes, és una capsa de records. Ens transporta a 20 anys enrere, és molt gratificant."** Les noies solistes pertanyen la coral Coral SOM-night de Castellar del Vallès i Esplugues i tenen entre 11 i 18 anys.

Sobre la música, David Albet ha puntualitzat que és **"una partitura complexa, no bàsica, però comprensible per als nens. És una història molt senzilla, fàcil de interpretar i adreçada a un públic familiar. Des de que es va retocar la partitura, s'ha anat representant a diverses ciutats de Catalunya com Vic, Manresa... i també per Europa. I anirem on ens ho demanin! L'important és no oblidar"**, conclou